

МОТИВИ КЪМ ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ХАЗАРТА

С предложения проект на Закон за хазарта се създават систематизирани и подредени в точна последователност норми за цялостно и всеобхватно регламентиране на реда и начина за организиране на хазартните игри, на дейностите по производство, внос, разпространение и сервис на игрално и комуникационно оборудване, както и на държавния надзор върху тези дейности.

Предлаганите със законопроекта промени са многобройни и важни. Те засягат както изменения в съществуващи разпоредби в действащия Закон за хазарта, така и въвеждането на нови регулаторни режими. Това наложи, в съответствие с изискванията на Закона за нормативните актове, да бъде изготвен проект на изцяло нов закон.

Изготвянето на представения проект е продиктувано от ангажиментите на Република България като държава-членка на Европейския съюз и има за цел да създаде ясна национална правна уредба за регулиране на трансграничното предоставяне на онлайн хазартни услуги. Понастоящем хазартните игри от разстояние, организирани чрез Интернет, мобилни и стационарни телефони или кабелна и сателитна телевизия, са навлезли масово на пазара. Налице е очевидна необходимост от въвеждането на ясни регулаторни режими и възможност държавата да осъществява контрол върху тези дейности. Законопроектът съответства на европейските стандарти в тази област и е съобразен с функционирането на общия пазар.

В проекта на Закон за хазарта се съдържат разпоредби, които са част и от сега действащия закон - същите са допълнени и прецизирани с цел да отразят натрупаната пратика и констатираните законови празноти. Като цяло непроменени остават видовете хазартни игри и дейности, които могат да се организират на територията на страната. Детайлно се регламентирано условията и редът за тяхното организиране.

Със законопроекта са въведени изисквания за изпълнение на определени условия – извършване на инвестиции и притежаване на средства от страна на лицата, които организират хазартните игри и дейности. Целта на тези изисквания е да се гарантира предлагане на качествени хазартни услуги, съобразени с добрите европейски практики. С цел гарантиране извършването на инвестициите в шестмесечен срок след издаването на разрешението за организиране на дейност по закона е предвидена възможност за окончателно отнемане на това разрешение. Комисията ще има право да наложи такава принудителна административна мярка в случаите, в които организаторите не докажат, както извършването на инвестициите и притежаването на средствата в пълен размер, така и техния произход. В законопроекта по-детайлно са определени и условията, на които трябва да отговарят тези лица.

Въведени са конкретно формулирани забранителни норми, насочени както към организаторите на хазартните игри и дейности, така и към обектите, игралното и комуникационното оборудване. Изцяло е преодоляна и съществуващата досега празнота в нормативната уредба по отношение на изискванията към лицата, които публикуват и излъчват реклама на хазартни игри. Масовото навлизане у нас на чуждестранни оператори на хазартни игри, организирани чрез Интернет, доведе до излъчването и разпространяването чрез различни медии на множество реклами на тези дейности. Липсата на регулация, административен контрол и възможност за налагане на административни санкции на лицата, извършващи нарушения, е преодоляна чрез новите разпоредби в законопроекта.

Предложена е и променена уредба за изключенията от хазартните игри. Придобилите голяма популярност в последно време интерактивни игри, организирани чрез мобилни телефони или телевизионни канали, се организираха на ръба на закона, което наложи прецизиране на критериите при определянето на игрите, които не се смятат за хазартни.

В глава втора на законопроекта, където се регламентирано държавния надзор върху хазарта, е запазена структурата на Държавната комисия по хазарта (ДКХ). Основните правомощия по даване и

отнемане на разрешения за дейностите по закона и по приемане и утвърждаване на различни правила и документи са оставени в компетентност на комисията като колегиален орган. Правомощията на председателя на ДКХ са подробно изброени.

Предложена е по-подробна уредба на правомощията на колегиалния орган, процедурата по провеждане на неговите заседания, както и участието на заинтересованите лица в тях.

За първи път се посочват и конкретни реквизити на разрешението като удостоверятелен документ, издаван въз основа на взетото от комисията решение и даващ право за фактическо организиране на хазартните игри и дейностите по закона. Това законово разграничение между двата акта, от които само решението носи белезите на индивидуален административен акт, има изключително важно практическо значение. Натрупаната практика по прилагане на действащия Закон за хазарта показва, че лицата имат различни разбирания относно правната същност на двата акта и относно това въз основа на кой от тях възниква правото им за организиране на дейността. В законопроекта е заложено, че правото на организиране на дейност по закона произтича от решението на ДКХ, с което се дава исканото от заявителя право, стига той да е платил дължимата държавна такса.

В законопроекта ясно се регламентира правният характер и процедурата за приемане от комисията на общите задължителни правила, условия и изисквания за организирането и провеждането на хазартни игри.

В глава втора на законопроекта намират място и правилата за водене на административното производство, инициативата за неговото започване, както и страните и техните права в производството. Изрично са предвидени норми, регламентиращи продължаването на срока на действие на издадено разрешение, каквито в действащия закон липсват.

Нов момент в законопроекта е и подробната регулация на процедурата и сроковете за извършване на промени в обстоятелствата по издадените разрешения, както и за спирането и възобновяването на дейността. Необходимостта от въвеждането на тези правила е наложена от практическата дейност по прилагането на действащия закон при осъществяване на държавния надзор върху организирането на хазартните игри и на другите дейности по закона.

В глава трета са посочени видовете хазартни игри, които могат да се организират на територията на страната. В общите положения са въведени организационни изисквания към организаторите на хазартни игри и условия за извършване на дейността. Следва една систематизирана в точна последователност, подробна и същевременно прецизна подредба на видовете хазартни игри и техните разновидности. Игрите са систематизирани съобразно техния характер, като за всеки вид е дадено определение, механизъм на провеждане и начин на разпределение на печалбите.

В действащия закон лотарийните игри се разграничават основно по периода на тяхното провеждане, докато в предложените текстове на законопроекта изрично са изброени видовете лотарийни игри, тяхната същност и период на провеждане.

Тото и лото игрите, които досега се включваха в едно и също определение и не се разграничаваха по нищо, освен по тяхното наименование, в законопроекта са уредени като две самостоятелни числови лотарийни игри. Разликата между тях произтича от начина на формиране на печалбата: при тото игрите фондът за изплащане на печалби за всеки тираж се формира като предварително определен процент от постъпленията, а при лото игрите печалбите се определят чрез предварително зададени коефициенти, не зависят от постъпленията и не могат да бъдат предварително определени.

По отношение на експлоатираните игрални автомати в игралните зали и казина е предложено увеличение на минималния брой на автоматите. Това кореспондира с предвидените инвестиционни условия за организирането на игрите и дейностите и от друга страна ще доведе до увеличение на приходите от данъчни постъпления в бюджета.

За първи път се регулира организирането на турнири за игри с карти в игрални казина, които са разпространени масово и трайно са се наложили по света.

Важен нов момент в законопроекта е предложената нормативна уредба, отнасяща се до организирането на игрите от разстояние чрез комуникационно оборудване. Бързото развитие на

информационните и комуникационните технологии и широкото им навлизане във всички обществени сфери доведе до възможността игрите да се провеждат по начини, нерегламентирани законодателно. Оттук произтича и необходимостта от нови разпоредби, които да защитят обществените отношения, възникнали или съществено изменили се в последните години в съвременното информационно общество. Новата уредба е регламентирана в глава първа и глава трета на законопроекта - въвеждат се ясни правила за организирането на хазартните игри от разстояние чрез Интернет и чрез телекомуникационни средства. В съответствие с принципа на субсидиарност са предвидени изисквания, съобразени с националните интереси на страната. Установени са критерии за преценка на наличието на петгодишен опит в организирането на съответната игра, преди подаване на искането за издаване на разрешение, като е допусната възможността наличието на такъв опит да се доказва не само по отношение на дружеството-заявител, но и по отношение на неговите съдружници и акционери с квалифицирано участие. Въведено е изискване за физическо разположение на комуникационното оборудване на територията на България.

В законопроекта са включени и текстове, установяващи изисквания за минимално необходимото съдържание на Интернет страницата на организатора, начина на участие, приемане на залози, осчетоводяване и изплащане на печалби и други технически изисквания към игралното оборудване.

В глава четвърта на законопроекта е уредена процедурата и последиците от прилагане на принудителни административни мерки (ПАМ) - временно и окончателно отнемане на разрешението на организаторите на хазартни игри или на дейности по закона. Изчерпателно са изброени основанията за прилагането на ПАМ. Предвидени са основания за прилагане на административна принуда и по отношение на лицата, организиращи дейностите по закон, каквито досега липсваха. За първи път се регламентира нормативно и възможността за разпореждане с притежаваното игрално оборудване, както по време на действие на издаденото разрешение за организиране на хазартни игри, така и при прекратяването му, като във втория случай значително е разширен кръга на лица, на които може да се прехвърли това имущество.

В глава пета на законопроекта се съдържат административнонаказателните разпоредби, които обхващат всички нарушения на материално-правните норми на закона. По отношение на процедурата за реализиране на административнонаказателната отговорност законопроектът препраща към Закона за административните нарушения и наказания. Административнонаказателните разпоредби като цяло са със завишени размери на глобите и имуществените санкции. Санкциите са определени при съобразяване на тяхната превантивна функция - да гарантират недопускане на бъдещи нарушения и спазване на законодателството. Разширен е кръгът на лицата, подлежащи на административно наказване при извършването на хазартна дейност без разрешение, като в него са включени не само лицата, които организират хазартни игри, а и тези, които подпомагат или посредничат при извършването на такива игри без разрешение. Изрично е предвидено отнемане в полза на държавата на игралните съоръжения, наличните парични средства, както и всички останали парични средства, получени от лица, в резултат на организиране и провеждане на хазартна дейност без разрешение. Доколкото ПАМ не са административни наказания, изрично е предвидена възможността те да бъдат прилагани както самостоятелно, така и кумулативно с предвидените в законопроекта административни наказания. От друга страна е въведена и независимост на санкциите, налагани по този и други закони. Разработена е уредба на създаденото с проектозакона правомощие на комисията да унищожавя негодно отнето в полза на държавата игрално оборудване. Предвидена е възможност по същия ред да бъде унищожавано изоставено игрално оборудване, което не е потърсено в тримесечен срок от датата на влизане в сила на акта, на основание на който, същото подлежи на връщане. Предложената мярка за унищожаване е най-ефективният начин да не се допуска игралното оборудване в нерегламентирания търговски оборот.

С оглед уточняване съдържанието на използваните в закона понятия и с цел осигуряване на единното и недвусмисленото им значение и тълкуване, в допълнителната разпоредба изрично са дефинирани основните понятия и термини.

В преходните и заключителни разпоредби са регламентирани редът и сроковете за приключване на образуваните административни производства пред ДКХ по действащия закон. Изрично се указва, че издадените досега разрешения важат при условията, при които са издадени, до изтичане на срока на действието им, но за не повече от осемнадесет месеца от влизането на закона в сила. Предвидени са и изменения в чл. 327 от Наказателния кодекс - те не променят квалифицираните състави, а целят актуализиране размерите на наказанията.

С приемането на нов Закон за хазарта България ще отговори на изискването на ЕС за въвеждане на ясна регулаторна среда при трансграничното предоставяне на онлайн хазартни услуги в съответствие с европейските стандарти. Законопроектът ще защити законните права и интереси на гражданите и ще даде допълнителни законови гаранции за защита на държавния интерес.